

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. X.

Kaina 3c

Chicago, Ill., Penktadienis, Spalio-October 19 d., 1923

437

No. 247

Francija atmetė sutartis su Ruhr fabrikantais

Dvi Vokietijos valstijos priešinosi diktaturai

Rusija prisizada užmokėti skolas Francijai

Francija atmetė sutartis su Ruhr fabrikantais

Dėlto, kad Vokietija atsisakė mokėti tiems fabrikantams.

PARYŽIUS, spalio 18. — Sutartis su Otto Wolf, vienu didžiausių Ruhr fabrikantų Ruhr distrikte, dėl atnaujinimo mokėjimo talkininkams kontribucijos prekėmis, liko Francijos valdžios atidėta į šalį, del Vokietijos valdžios atsisakymo atlyginti jam ir kitiems fabrikantams už pristatytus talkininkams anglis ir koksa.

Patirta, kad kelios kitos sutartis, dėl kurių tarp Vokietijos fabrikantų ir okupantų komandanto gen. Degoutte buvo vedamos derybos, tapo atšauktos dėl kanclerio Stresemanno išėjimo, kad Vokietija negali dabar užmokėti fabrikantams.

Premieras Poincare nedavė jokio formalinio atsakymo į Stresemanno kontribucijos notą, kurią iškėlė Vokietijos atstovas Hoesch, nors pasikalbėjimas tarp jų tęsėsi 15 minučių.

Vokietijos atstovo nota daugiausia kalba apie Vokietijos negalėjimą mokėti kasyklų ir dirbtuvių savininkams už pristatytas talkininkams prekes ir anglis, ypač laike dabartinio reorganizavimo šalies finansų, paleidimo apyvartai naujų pinigų ir atšaukimo beverčių popierinių markių.

Valdžios įkvėptoji presa tvirtina, kad Vokietija negali dabar turėti iliuzijų po šio pasikalbėjimo tarp Hoesch ir Poincare ir kad Stresemannas turės suprasti, jog tolimesni išsiskolinimai nieko gero neduos. Poincare aiškiai pasakė, kad Vokietija turi mokėti kontribuciją prekėmis ir laike dabartinio sunkaus periodo ir kad joks išrišimas kontribucijos klausimo nepalies Francijos naudojimą užgriebtųjų Ruhr industrių.

Belgija linkstanti prie Anglijos

Didėjantis Anglijos ir Belgijos susitarimas kontribucijos

dalyke grėšia palikti Franciją izoliuotą, jei Poincare ir toliau laikysis savo politikos.

Anglija ir Belgija pilnai susitaikiosios dėl Belgijos patiektų pastabų kontribucijos klausimu, kurias francuzai buvo palaikę iki dabar. Dabar tos pastabos, prieš francuzų norą, liko paduotos kontribucijos komisijai. Anglija pilnai pritaria Belgijos planui. Jam prijaucia Italija ir Japonija. Jungt. Valstijos nebalsoja komisijoje, irgi pritaria belgams, taip kad tik viena Francija tam planui priešinosi.

Dvi Vokietijos valstijos priešinosi diktaturai

Skelbia Berlio diktatorių kovą. Berlynas atsako pasiuntimui į ten didesnės kariuomenės.

BERLINAS, spalio 18. — Dvi Vokietijos valstijos, Saksonija ir Turingija, kurias valdo komunistai ir socialistai, atvirai pasipriešino kanclerio Stresemanno diktaturai.

Vokietijos kabinetas veikia sutiko priimti išsukimą ir nepaprastame susirinkime nutarė suteikti valdžios spėkų komandotojams pilnas galias verstis tas valstijas vykinti valdžios įsakymus. Prieš tas dvi valstijas bus griebtasi aštriaušiu priemonių ir jokių švelnesnių priemonių nebus toleruojama.

Saksonijos ginkluotos darbininkų kuopos busiančios panaikintos, net jeigu reikėtų stvertis ginklo, o Turingijai nebus leista suorganizuoti savo respublikonišką armiją. Padėtis yra labai rasti.

Saksonija atmetė Berlio ultimatumą.

Saksonijos socialistas premieras Zeigner pareiškė, kad militarinis gubernatorius gen. Mueller davė jam trumpą laiką atsakyti į ultimatumą. Bet Zeigner nieko į ultimatumą neatsakys ir leis, kad ultimatumo laikas išsibaigtų. Jis išspėjo.

EXTRA

"Kaip Lietuva atrodo dabar"

Toj temoj kalbės P. Grigaitis, Naujienų Redaktorius, kuris neseniai sugrįžo iš Lietuvos. Nėra reikalo priminti, kad bus suteiktos teisingos ir rimtos žinios apie Lietuvos padėtį, nes Chicagoje P. Grigaitis yra gerai žinomas.

Prakalbos bus 7:30 val. vak.

Šiandie, Spalio 19,
Meldadžio svetainė, 2244 W. 23rd Pl.

Kviečia KOMITETAS.

Marijampolės Realės Gimnazijos Mokytojai

Stovi (iš kairės į dešinę): Pranas Brazdys, pašybos mokytojas, Žemėn Smolskienė — francuzų kalbos, Antanina Valaitienė — gamtos; Juozas Žiugžda — lietuvių ir rusų kalbų, Izabelė Natkevičiūtė — lietuvių ir rusų kalbų, Juozas Liudžius — teisių ir politinės ekonomijos, Sėdi: Stasys Totorius — matematikos ir kosmografijos, direktorius Jonas Valaitis — matematikos ir fizikos, Amanda Pudymaitytė — vokiečių kalbos, Petronėlė Lastienė — istorijos ir Adomas Lastas (poetas Adomas Juodasis) — lietuvių kalbos. Ši mokykla yra vienatinė laisva gimnazija Lietuvoje. (Šiandie šios gimnazijos reikalai yra šaukiamas draugijų valdybų susirinkimas. Taip pat žr. šios gimnazijos atsisaukimą į amerikiečius lietuvių vakarykščiame Naujienų numery).

kad Vokietija nesigriebtų nekonstitucinių priemonių, kokiomis grumoją gen. Mueller Gen. Müller ultimatumas gi reikalauja, kad komunistų ir socialistų gynimos organizacijos būtų panaikintos ir kad jos atiduotų ginklus, nes bus griebtasi prieš jas karinių priemonių. Socialistai atsisako pasiduoti, kaip jie sako, "juodąjį reichswehrui," kuris tik siekia sutruškinti pažangųjį judėjimą, kad paskui pagelbėjus įsigalėtų monarchistams.

Saksonijos parlamentas pilnai remia premierą, kuris sako, kad kancleris Stresemannas diktatorines spėkas naudoja tik prieš darbininkus ir griebiasi priemonių prieš Saksoniją prašant Bavarijos reakcionierių valdžiai.

Turingija su Saksonija.

Turingijos gi darbininkų valdžia paskelbė Stresemanno diktaturą nekonstitucijine ir kad ji todėl reorganizuos savo gynimos spėkas ir stos išvien su Saksonija kovon su diktatoriais. Turingijos valdžios galvos Froelich išleistojo proklamaciją sakoma, kad Turingija stovi už Vokietijos respubliką kartu su Saksonija ir kitomis darbininkų valdžiomis, kurios bus suorganizuotos ir srjoni sudarys bloką, kad išlaikytų šalies vienybę. Proklamacija sako, kad kapitalistai pagalba reakingų militarinių gubernatorių ir diktatorių sten giasi išpėsti iš darbininkų visus laimėjimus, kuriuos jie apilaikė per desėtkus metų sunkios kovos.

Turingijos valdžia siulo užgriebti tikrąsias vertenybes, i-vesti užsienio prekybos monopolijų ir uždrausti dirbtuvėms užsidarinėti be jokios priežasties, uždedant ant jų aštrią kontrę. Už tą, sako proklama-

cija, valdžia neatlaidžiai kovosianti.

Siųs daugiau kariuomenės. Berlio valdžia sužinojusi, kad Saksonija atmetė gen. Mueller ultimatumą, nutarė tuojau pasiusi iš Prusijos 28 batalionus reichswehro sustiprinimui 15 batalionų, kurie jau yra Saksonijoje ir kuriais komanduoja gen. Mueller.

Berlio valdžiai atvirai yra labai susirupinusi, nes grėšia iškiltimas civilinio karo ir gal Vokietijos susiskaldymas.

PHILADELPHIA, Pa., spalio 16. — Devyni darbininkai apdegė ar visai sudegė eksplozijoje Midvale Steel Co. dirbtuvėse.

Tavo Namas

Šiais metais tau būtina reikia galvoti apie savo namą. O tą darydamas, turi kasdien sekti "NAUJIENŲ" skiltis vardu "NAMAI-ZEMĖ".

Čia surasi kokius namus kiti parduoda ir perka ir kiek moka. O gal čia užtiksi ir savo namą, ir nusipirksi jį kaip bargeną. Jei turi namus pardavimui, tai paskelbęs tą svarbią žinią NAUJIENOSE susirasi lietuvi, kurs kaip tik ir laukė tokios progos.

Ar perki ar parduodi — nuolat skaityk NAUJIENŲ skiltis: NAMAI-ZEMĖ.

Ypač kad šie metai yra namų pirkimo metais.

Rusija prisizada užmokėti Francijai skolas

Jei Francija pripažins bolševikų valdžią.

PARYŽIUS, spalio 18. — Rusijos valstybės banko direktorius Scheinmann tikisi, kad jį už kelių dienų priims užsienio reikalų ministerijos vedėjas Peretti Della Rocca ir finansų ministeris Lasteyrie.

Bolševikų atstovas yra prisirengęs paduoti pasiūlymą pripažinti caro skolas Francijai, kurios siekia 15,000,000,000 auksinių frankų (\$3,000,000,000), jei Francija sutiks pripažinti bolševikų valdžią Rusijoje.

Visos Francijos piliečių nuo savybės Rusijoje bus sugrąžintos, išėmus viešojo aptarnavimo įstaigas, kaip geležinkelius, elektros ir gaso dirbtuves ir t. p., už kurias bus atlyginta kitokiomis koncesijomis, daugiausia aliejum ir mineralais.

Scheinmannas bando išgauti Francijos valdžios leidimą Rusijos bolševikams paimti savo žinion skyrių senosios caro valdžios banko Paryžiuje, kurį vedė Petrogrado amunicijos karalius Putilovas.

Scheinmannas taip pat mano įsteigti kreditus Rusijos auksi-

PINIGŲ KURSAS

Vakar, spalio 18 dieną, užsienio pinigų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos 1 sv. sterlingų	\$4.57
Austrijos 100,000 kronų	\$1.45
Belgijos 100 frankų	\$5.19
Danijos 100 markų	\$17.60
Finų 100 markų	\$2.72
Francijos 100 frankų	\$2.02
Italijos 100 lirų	\$4.56
Lietuvos 100 litų	\$10.00
Lenkų 100,000 markų	15c
Norvegijos 100 kronų	\$15.55
Olandų 100 kronų	\$39.25
Švedijos 100 kronų	\$26.58
Sveicarijos 100 farnų	\$17.96

Tuo pačiu laiku skaitoma svarbių dalykų, kad būtų nuspręsta apie reikalus Francijos bankų, kurie dabar yra skaitomi atsakomais už prieškarines ir karo skolas jų skyrių Rusijoje, nors tie skyriai dar 1917 m. liko bolševikų konfiskuoti. Ypač tai rūpi vienam didžiausių Europos bankų, Credit Lyonnais. Šis bankas labai nukentėjo nuo konfiskacijų ir dabar gavo iš Versalės sutartim įsteigto maišyto arbitracijos tribunalo nuosprendį, kad jis turi užmokėti visas skolas, užtrauktas prieš bolševikams užgriebiant to banko turtą.

Miestas bėga nuo potvinio

OKLAHOMA CITY, Okla., sp. 16. — Dar niekad North Canadian upė nebuvo taip pakilusi kaip dabar ir 15,000 gyventojų apleido savo namus įeškodamies saugesnės vietos. Daugelis namų jau užlieta.

Betgi pastaruoju laiku vanduo pradeda nuslūgti ir kaip išrodo, pavojus didelio potvinio praeina. Bet gyventojus laukia milžiniškas darbas. Visi rūpinasi miestą taip aptverti, kad potvinio pavojus sumažėtų, be to reikia rūpintis ir pabėgėliais, kad jiems suteikus maistą ir patosę. Pabėgėliai gi kenčia didelį vargą.

Gal streikuos moterų rubų siuvėjai

CHICAGO. — International Ladies Garment Workers Union prezidentas Perlstein paskelbė, kad tos unijos pildomosios tarybos susirinkime, kuris dabar yra laikomas Morrison hotely, bus svarstoma apie galimybę streiko 5,000 moterų rubų siuvėjų Chicagoje lapkričio 1 d. Darbininkės rengiasi streikan už pakėlimą algų ir už įvedimą kolektyvio tarimosi. Daugiau kaip 200 moterų rubų siuvyklų yra organizuotos.

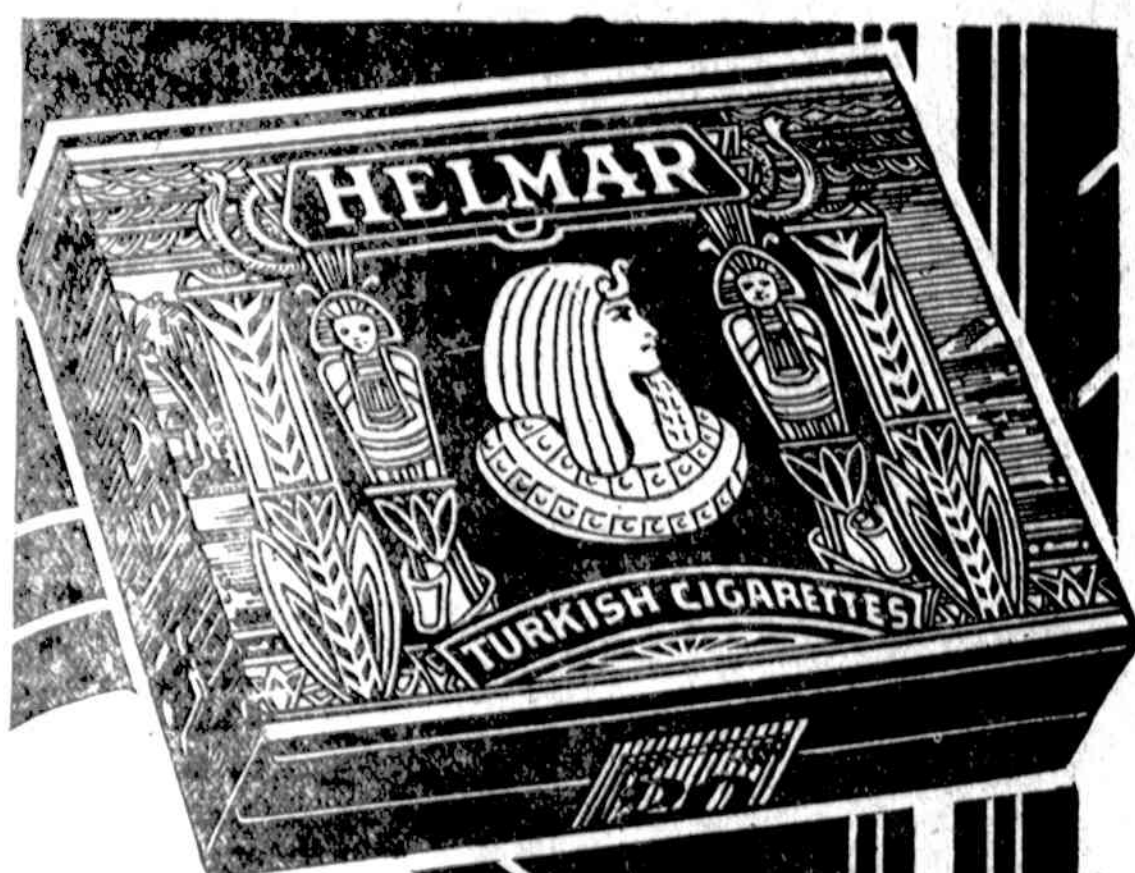
ORAS

Šiandie — nepastovus, veikiausia lietus; šalčiau. Saulė teka 6:05 v., leidžiasi 6:06 v. Mėnuo leidžiasi 11:01 v. n.

SIŪSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.

JUSŲ UZDAVINISIŠRIŠTAS

Gai buti, kad vienas iš jūsų uždavinių, kurį norėtume išrišti yra, kaip rukti gerus, malonius cigaretes už prieinamą kainą.

Tą uždavinį jūs galite išrišti visai išimtingai, tuojaus pradėdamas rukti Helmar Turkiškus cigaretes.

Turkiškas tabakas yra geriausias tabakas del cigarety, o Helmar yra iš 100% tyro Turkiško tabavo.

Helmar suteikia jums kokybę už prieinamą kainą. Paprasti cigaretai suteikia jums kiekybę už kainą, kurioj jie nėra verti.

ATSIMINK SKRYNUTĘ
IR VARDĄ

Smoking

Išdirbėjai auksčiausias
rūšies Turkiškų ir
Egiptiškų Cigaretų
pasaulyje.

BOXES of
10 or 20

ELEKTRA

Šviesa ir pajėga suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbuvės. Cash arba ant išmokėjimo.
Pirmutinė Lietuvių Elektrų Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892, Chicago.

Tel. Boulevard 1545

TOWN OF LAKE KVIETKINYČIA

M. S. Petravičia, Savininkas

Parupiname kvietkas del visokių atsibikimų

Labai greitai

1551 West 46th Street

SUSIVENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

Didžiausia lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacija Suvenytose Valstijose, kurios turtas arti \$500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai primami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laisvą "Tyne" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600 ir 1000.

PAŠALPOS SKYRIAI —
\$6.00, 9.00 ir 12.00 į savaitę.

Del platesniū informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,
307 W. 30th Street, New York, N. Y.

KORESPONDENCIJOS

So. Omaha, Nebr.

Vazinėjęs po Amerikos lietuvių kolonijas iš Lietuvos atvykęs kažin koks misijonierius kunigas Andziulis neaplenkė nei mūsų kolonijos. Su savim jis gabenas visą bagažą cudaunų daiktų davatkovs. Misijos čia tęsėsi per dvi savaites. Buvo daroma šiaip: vieną savaitę vyrams, antrą — moterims, vadinasi, anot rašto švento, skirta ožius nuo avių ir avis nuo ožių. Savo pamoksluose tasai misijonierius keikė pasaulinį mokslą ir progresą, materializmą ir socializmą, saikdino klausytojus kad neskaitytų darbininkų laikraščių kaip "Naujienu" ir "Keleivio", nes tai esą bedieviški laikraščiai, — na, o kas skaityt bedieviškus raštus, tas, žinoma, smertelnei griesija, ir toki velnias pamovės ant kebenek tiesiai į peklo bugdins ir verdančioj smaloj šutins.

Matyt vietos kunigas gerai tą "dušių ganytoją" informavo apie So. Omahos lietuvių butent, kad tarp jų "Naujienu" ir "Keleivis" daugiausiai išsipaltinę ir labiausiai skaitomi darbininkų laikraščiai, o toksai tų laikraščių skaitymas kunigėliams neina į sveikatą — jų biznį gadina.

Iš tų misijų panaikėjo dar, kad mūsų dušių spekuliantai nemenkai susirūpinę dėl taip vadinamų biblistų. Misijonierius Andziulis gerą savo pamokslų dalį ir jiems pašventė. Jis, pavyzdžiui, pasakojo kad viename miestely atėjęs pas jį biblistas su savo biblija. Voj biblijoj jis rašęs parašyta, kad Dievas žmogui įputęs dušią per nosį. Na, girdi, kai žmogus šnypstė nosį, tai ir dušią iššnypstė ir labai biblistai nebeturį dušios. Bet ant rytojaus per savo misijas tas misijonierius pranešė, kad jis gavęs raštelį su klausimais, tarp kurių esą klausimai, ar tikrai žmogus šnypsdamas nosį savo dušią iššnypstęs laukan. Na, žinoma, taip nėra, jis tik pajaukęs biblistus.

Bet išmintingiesiems klausytojams atrodė, kad misijonierius ne tiek biblistus pajaukė, kiek pats save.

— Išpažinties Buvusi.

Omaha, Nebr.

Debsų prakalbos.

Garsus socialistų darbuotojas E. V. Debsas atlikė ir mūsų miestą. Spalių 10 dieną vietos didžiulėj Auditorium salėj jis laikė prakalbą. Nežiūrint, kad buvo imama įžangos po 55 centus, salė buvo kimština prisikimšus publikos tiek žemai, tiek galerijose. Pirmiausiai jauna mergaitė pasakė įžangiamąją prakalbėlę, kviesdama publiką susipažinti su Debsu, nusiperkant jo knygučių. Paskui pasirodė trys mažos mergytės, viena po kitos nešančios gyvų gėlių buketus. Galiausiai ant pagrindų pasirodė ir Debsas su keliais palydovais, ir publika pasitiko jį triukšmingomis ovacijomis.

Atsakę į sveikinimus publikai Debsas pradėjo savo kalbą, kuri buvo ilga ir įdominga ir visos prakalbos laiku publikoj viešpatavo didžiausia tyła, karts nuo karto tik nutraukiama griausmingais kelių tukstančių minios aplodismentais.

Man pirmą kartą teko matyti ir girdėti Debsas kalbant, ir kažin ar yra kitas toks žmogus, kurs taip visa savo siela ir širdžia būtų atsidavęs darbininkų klasei, kaip kad Debsas.

Buvo renkamos aukos so-

cialistų kampanijai ateinančių metų rinkimais ir žmonės aukų nešykštėjo — buvo matyt metant į dėžes vis poperiniams.

— A. A. Žalpyš.

Girių gaisro aukos.

Du lietuviai taip jau žuvo ugnį

Big Bay, Mich. — Netoli nuo šios sodybos dega dideli girių plotai. Gaisras kilo šio mėnesio 14 d. ir smarkiai išsiplatino. Per "bosų" apsileidimą ugnį žuvo penki miško darbininkai o apie likimą kitų šešių darbininkų dar žinios nėra — galbūt irgi žuvo liepsnose. Tarp žuvusiųjų yra du amerikoniai, du lietuviai ir vienas gudas iš Gardino gubernijos. Žuvusieji lietuviai yra: S. Valinškas, pačjęs iš Vilniaus rėdybos, ir Edwardas Šalickas, iš Kauno rėdybos. Pastarasis buvo "Naujienu" skaitytojas.

— J. Urchene.

Viešpats ir jo tarnai

Kristus neturėjo kur galvos priglausti, o jo tarnai kunigai reikalauja sau palocių.

Kaunas. — "Laisvė" [ne Brooklyno bolševikų, bet kunigų Kaune leidžiamoji. — N. Red.] 93-me n-jė verkia, kad tuo tarpu, kai kitiems valstybės tarnautojams algos keliamos, kunigams nuo pat litų įvedimo dar nei vieną kartą nebuvo jos pakeltos. Šitą reiškinį "Laisvė" vadina gyvenimo ironija ir skaudžiu įžeidimu.

Tik ir jautrys tie mūsų kunigai! Kristus visą savo gyvenimą vaikščiojo basas ir neturėjo kur galvos priglausti, o dabartiniai jo vietininkai, kunigai, visai puikiai dėvi ir šiltai gyvena, valgo ne duoną su vandeniu ir ne trupinius renka, bet viščiukus, žasiukus, paršiukus ir kit.

Lietuviai Daktarai

Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

DR. A. J. BERTASIUS
3464 So. Halsted St.
Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v.
Tel. Boulevard 6913
Rezidencija, 3159 So. Union Ave.
Tel. Yards 1699

DR. S. BIEZIS
Gydytojas ir Chirurgas
2201 W. 22 St., kampa Leavitt St.
Phone Canal 6222
Res.: 3114 W. 42 St. Phone Lafayette 4988. Ofiso valandos: 1-4 ir 7-8, nedėlioj 10-12 diena.

Tel. Lafayette 3415
DR. G. K. ČERYŠ
(Cherry)
DENTISTAS
Perkėlė savo ofisą į Brighton Parką
4454 So. Western Ave.
(kampa 45 St.)
CHICAGO, ILL.
Valandos: nuo 3 po pietų iki 9 vak.
Subatomis nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto;
nuo 5:30 iki 7:30 vakare.

DR. C. K. KLAUGA
DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampa 18-4th Street.
Phone Canal 0257

Telephone Yards 1532
DR. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 7 iki 8 v.
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

tus čystus ir nečystus Dievo sutvėrimus, per Jo apvaizdą gerų žmonių suneštus.

Kunigams reikėtų būti tikrais Dievo tarnais ir Kristaus sekiojais, taigi gyvenimą vesti įėjau jau ne ubagišką, kaip Kristus įsakė, tai jokių būdu ir ne ponišką, kaip dabar. Ir pelno už savo darbus jieškoti ne čia, o tik po mirties pas Dievą.

O jeigu jau papiktinimas tiek apsidėjo kunigus, kad jie negali nuo jo atsikratyti ir parsiudoda namonai, virdami paprastais pasauliniais valdininiais (kalangi Lietuvoj religija suvalstybinta) ir reikalauja iš valstybės ilgų, tai, kaip ir iš visų valstybės tarnautojų reikalaujama, orivalo ir jie atsakyti imti už sinamasias pareigas dovanas viščiukais, paršiukais, grudais, pinigais ir kitais žemiškais niekais, kurių ėmimas šitokiuose tvėjuose esti vadinamas kyšiais, t. y. tokiais nusikaltimais, už kuriuos teismas baudžia. Lietuvoj, žinoma, už kyšius kunigų nieks nebaudžia, jie gali karū ir sacharinu, ir žmonių dušiomis prekiauti ir kyšius visokiems "padoriais" budais iš jų imti.

(S.-d.) Petras Nosius.

Lietuvos mokyklų mokytojų suvažiavimas.

Kaunas. — Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos centro valdyba paskelbia, kad šių metų spalį 29-31 d. įvyks Kaune vidurinių ir aukštesniųjų mokyklų mokytojų suvažiavimas. Posėdžiai bus laikomi Aušros Gimnazijos rūmuose.

Dr. Mikolas Lewin, Gydytojas ir Chirurgas
Buvęs kapitonas-gydytojas lenkų kariuomenėj
SPECIALUMAS: — VENERINĖS LIGOS
866 Milwaukee Ave., netoli Racine Ave. Telefonas Haymarket 3042
Valandos: kasdien nuo 10 val. ryto iki 12 diena, po pietų nuo 6 iki 9 valandai vakare.

Ofiso Telefonas Central 4104 **DR. H. A. BROAD** Busto Telefonas Armitage 3209
VIDURMIESČIO SPECIALISTAS
Apskrita Chirurgija (operacijos) ir Moterų Ligos.
7 West Madison Street, kamb. 1202. Kampa State gatvės.
Ofiso valandos: Nuo 3 iki 5 po pietų ir pagal sutaimą.

JAU TURIME LIETUVIŠKŲ ŠOKIŲ ORKESTRĄ

FOLO (DALĮ) NO. I.

Talpinanti 31 populiarių lietuviškų šokių šiem instrumentams: 1-mai Smuikai, 2-rai Smuikai, Bassai, Violončėlė, Fleitai, Klarinetui A, 1-mam ir 2-ram Kornetui A, Trombonui (stipriausiam balsui), Bugnui ir Piano akompanuoti. Kaina kiekvienos rūšies 50c. Piano akompanuoti \$1.00.

VISOS TOS DALYS ŠIOJE KNYGOJE TINKA IR KONCERTINAI, KAIPIR KIEKVIENA DALIS ATSKIRAI ORCHESTROS RAKTE.

Tikrai įsigyk šią šitų gaidų, o busite pilnai užgandinti.

Georgi & Vitak Music Co.

4639 So. Ashland Avenue
CHICAGO, ILL.

Mrs. A. MICHNIEVICZ-VIDIKIENĖ AKUSERKA

3101 So. Halsted St., kampa 31 gatvė
Ofisas su Dr. F. F. Van Paing

Tel. Yards 1117

Baigusi aukštesnį kolegiją, gabi praktikuoti Pennsylvaniaje, kampa 31 gatvė. Sėjiniškai patamoja, visose ligose prie gimdydimo, laig gimdydimo ir p gimdydimo.

Už dyką patarimas, da ir kituose reikaluose moterims mergoms; kreikites, o rasti pagalbą.

Valandos nuo 10 iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 vakare.

Tel. Blvd. 3138
M. Wolkewich
BANIS
AKUSERKA
Turio patyrimą. Pasiekmingai patamoja moterims prie gimdydimo kiekviename atsitiktine. Teikiu spūdišką prižiūrėjimą. Duodu patarimus moterims ir merginoms dykai.

3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN — IS RUSIJOS —

Gera lietuviams žinomas per 16 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Dienorasis: Canal 3110 arba 0375
Nakti Drexel 954
Boulevard 4136

3410 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 16 metų
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.

Specialistas džiuvos

Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ligų

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 5 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 1 val. po piet.

Telefonas Drexel 2380

Telephone Yards 0994

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

Tel. Boulevard 0537

DR. MARYA DOWIAT—SASS

1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Rezidencijos tel. Van Buren 0234
Ofiso tel. Boulevard 9693

Dr. A. A. Roth

Rusų Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Vaikų visų chroniškų ligų
Ofisas: 3335 So. Halsted St., Chicago.
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po pietų, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena, Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

Jei abejojai akimis, pasiteirauk
Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist
Tel. Boulevard 6457
4649 S. Ashland Ave.
Kampa 47-toj gatvė.
2-ros lubos

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENZA

Ofiso valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 diena
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
netoli 46th St., Chicago, Ill.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų
1724 S. Loomis, kampa 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912

DR. M. ŽILVITIS, DENTISTAS

4198 Archer Ave.
9 iki 9 vak. kasdien
nedėlioj 9 iki 12
Telefonas Lafayette 6061

30 metų patyrimo

Duokite savo akis išdirti senam specialistui. Būg naudinga atlikti jį, Dr. J. Ginsburg & Son, Optometrist, 3639 W. Roosevelt Rd., Phone Crawford 3140

DR. B. F. GARNITZ

3149 So. Morgan St. antros lubos
Ofiso valandos: Nuo 12 iki 2, nuo 4 iki 6 ir nuo 8 iki 9.
Nedėliomis nuo 11 iki 2 val. diena

Carų Rusijos ir bolševikų Rusijos kalėjimai

Vis dar pamename tuos laikus Rusijoje, kai prasidėjo stipresnis revoliucinis judėjimas prieš caro valdžią. Tame judėjime vadovavo socialistai ir caro valdžia areštuodavo revoliucionierius, sodindavo į kalėjimus ir tremdavo į Sibiro taigas etc. Budavo atsikimę, kad tiems politiniams kaliniams ir tremtiniam caro valdžia parodydavo savo "malonę", teikdavo budą išsivaduoti. Pav. 1904 metais per karą su Japonais politiniams kaliniams ir tremtiniam buvo pasiūlyta, kad jei jie pasizadėsia daugiau nebekelti "buntų", tai jie bus paleisti, o kurie dar eisį kariauti su Japonais, tiems busių ir pilietinės teisės grąžintos.

Šiandien Rusiją valdo bolševikai. Ir kaip tenka girdėti iš atvažiuojančių į čia iš Rusijos žmonių, tai bolševikų valdžia naikindama socialistus Rusijoje aršesniais negu caro valdžios keliais. Dabar bolševikų kalėjimuose, katgorose ir koncentracijos punktuose laikoma dešimtimis tūkstančių areštuotų socialdemokratų ir socialistų — revoliucionierių. Bolševikų valdžia irgi siūlo socialdemokratams, kad jie duotų raštu pasižadėjimą daugiau nebekritikuoti bolševikų valdžios, atsisakyti nuo socialdemokratų partijos, išsižadėti jos programos, o tuomet jie bus paleisiami iš kalėjimų ir katgorų. Vadinasi, bolševikai daro beveik tą patį, ką darė caras. Tik bolševikų valdžia savo žiaurumui pralenkė ir caro valdžią. Caro laikais politiniams kaliniams buvo leidžiama gauti ir skaityti bent "nekalto" knygos ir laikraščiai, o aplinkiniai keliais jie gaudavo ir nelegalinės literatūros iš kurios jie sužinodavo kad dedas pasauly, ypatinai pasaulio darbininkų judėjime. Kai kuriose vietose Sibire, taipjau Viatkos ir Archangelsko gubernijose politiniai tremtiniai, kurių budavo nemažas skaičius, sudarydavo taip vadinamas kolonijas (kolonij politiškeskiai silni) išmėtytas po keletą žmonių kaimuose, miesteliuose ir bažnytkiemiuose, po policijos priežiūra. Jie gaudavo iš valdžios maistpinigų — ne visur lygiai, bet vidutiniai po aštuonis rublius mėnesiui paprastiesiems žmonėms, o inteligentai po 12 rublių. Daugumoj vietų politiniai tremtiniai sudarydavo komunas — bendrai samdydavo namą, bendrai gamindavo valgį, ir tuo budu galėdavo pigiau pragyventi ar atsiginti bado. Ligoninė ir vaistai budavo dykai. Turėdavo įsisteigę skaityklas — knygynėlius, į kuriuos gaudavo iš redakcijų dykai laikraščių, žurnalų. Inteligentai skaitydavo bemoksliams lekcijas, mokydavo juos skaityti, rašyti etc. ir tuo budu tie bemoksliai įsigydavo daug naudingų žinių ir, atbuvę savo pabaudos laiką, grįždavo į savo gimtąsias vietas ar į miestus jau gerai pasilavinę žmones ir dažnai užimdavo vadovaujamą vietą revoliuciniame darbininkų judėjime.

Kitaip tuo atveju yra dabar bolševikams viešpataujant. Bolševikų valdžia socialdemokratams ir socialistams-revoliucionieriams laiko kalėjimuose, kur jie baisiai persekiojami ir badu mariniami, ir tremia į tokias vietas kaip Turkestano tyrlaukius Azijoje, kur gyvena dar puslaukiniai žmonės, kur klimatas europiečiui sunkiai pakenčiamas; arba siunčia į šalčiausias, žiaurias šiaurės Rusijos sritis, į Baltųjų jurių salas, kur jie esti visai nuo pasaulio atkirsti ir kenčia baisų vargą, šaltį ir badą.

Iš visa to matyti, kad carinės Rusijos kalėjimai politiniams kaliniams kad ir buvo sunkūs, bet jie kartais budavo ir revoliucinės propagandos mokykla, bet dabartiniai Rusijos bolševikų kalėjimai ir tremimo vietos tai politinių kapinynai.

Dirbtuvės Darbininkas.

Lietuvos durpynai ir jų suvartojimas

Inžinierius Taujenis savo ką tik išleisto Kaune knygutėje "Mūsų pelkės-durpynai ir jų sunaudojimas" paduoda apie tai šitokių žinių:

Lietuvos pelkės ir durpynai apima plotą apie 180,000 ha. arba visos krašto teritorijos 4%. Apie 1/3 to ploto arba 60,000 ha. apima durpynai, kurie tinka išnaudoti. Jau dabar Žemės ūkio ir Valstybės Turto Ministerijos ištirtas 20,000 ha. durpynų plotas, kuris rodo, kad giliausias mūsų durpynų sluogsnis (Rekyvos durpynas) siekia 9 metrų gilumo, vidutinis — nuo 2, 4, —4, 8 metrų. Remiantis ištyrimo rezultatais apskaitoma, kad Lietuvos durpynai turi apie 1,914,000,000 kub. metrų arba arti 2 milijardų kub. metrų durpių, iš kurių galima gauti tik 200 milijonų tonų durpių. Gi visi Lietuvos miškai vidutiniai turi 175,000,000 erdm. malkų arba arti 65,000,000 tonų malkų. Vienodas malkų ir durpių svoris duoda vienodą kaitrumą, todėl Lietuvos durpynai tris kart tiek turi kuro, kiek visi Lietuvos miškai. Kaip rodą laboratoriniai tyrimai, Lietuvos durpių vidutinis peleningumas siekia 2,47%, 6,79% ir 10,9% (jei durpyno peleningumas siekia 20%, tai jis prie durpių nepriškaitomas ir duoda nuo 3781 —2171 kalor. šilumos (geriausios durpės duodančios 4200 kal., blogiausios — 2800 kal., vidutinos — 3500 kal.).

Prieš karą Lietuvoje budavo rankomis iškasama ligi 200,000 kub. metrų durpių, to skaičiaus pusė — Vilkaviškio apskr., o kita pusė — Mariampolės, Seino, Šakių apskr. (Suvalkijoje). Likusioji Lietuvos dalis tenkindavosi pigiomis Britanijos akmeninėmis anglimis. Pirmi Vokiečiai (karo metu) pastatė durpėms kasti mašinas (Ežerėčio pelkėse). 1922 m. dirbo jau 5 valdžios durpių gamyklos ir dirbo apie 20 komplektų garinių bei elektros jėga varomų durpių mašinų. Privacios durpių gamyklos nėra savarankės, o naudojamos įvairioms pramonės įstaigoms.

1922 m. tepagaminta arti 56,000 tonų durpių (13,000 mašinomis ir apie 43,000 tonų rankomis); tatau sudaro tik 4,5% reikalingo per metus Lietuvai kuro ir lygu 600 ha. miško.

Atgimstantioji pramonė daugiausia mėgina apsirūpinti durpėmis. Jos tinka ir kurui. Išugėjus durpių gamybai, jos pilnai galės pakeisti miškų ir anglis; ypač statant prie durpynų elektros energijos šaltinius, elektros stotis.

Be ko kita, beveik visi Lietuvos durpynai yra prie gerų kelių (gelžkelių ir vandens) punktų.

Baltų Sąjunga

Kaunas (L. Ž.) — "Koenigs. Hart. Zeit." Nr. 224 paduoda iš Estų laikraščio "Paevaelht" (IX. 16 d.), Baltijos ir Rytprusių vokiečių organizacijų Sąjungos atsišaukimo į vokiečius. Sulig paskelbto tame atsišaukime statuto, Sąjungos tikslas esąs: a) organizuoti militarines organizacijas (Landeswehr) Baltijos valstybėse ir Rytprusiųose, b) agituoti prieš laikinas pakraščių valstybių vyriausybes; c) teikti žinių apie pakraščių valstybių kariuomenę ir apie dvarų žemių permainas; d) visokiais būdais remti kovotojus prieš dabartinę vyriausybę ir stengtis vokiečių prispaudimams galą padaryti; e) nuvesti materialę vokiečių padėti ir remti Baltijos Sąjungos militarines organizacijas; f) rengti politikus busimam Baltenland'ui.

Prezidiumas sėdįs Karaliaučiuje. Organizacinis tos Sąjungos steigėjų susirinkimas įvykęs Karaliaučiuje birželio mėnesį. Vokietijos vyriausybė davus tai organizacijai subsidiją. Prezidiumas susideda iš 13 narių: 6 iš pakraščių valstybių (Randstadten), 3 iš Lenkijos, 2 iš Rytprusių, 1 iš Balkanų valstybių, 1 iš pietų Europos.

"Koen. Hart. Z." pripažįsta, kad tai falsifikacija ir kad jokios panašios vokiečių Sąjungos nėra. Taip pat Vokietijos atstovas Taline oficialiai pranešęs Estų vyriausybei, kad Vokietijos vyriausybė subsidijų panašiai organizacijai nėra davusi.

Mums lietuviams interesinga, kad toji Sąjunga nei savo atsišaukime, nei statute nieko nekalba apie Lietuvą. Iš to galima būtų spėti, kad tai gal naujas, nors iš Revelio pasirodęs, bet greičiausiai Varšavoj gimes prasimanymas, kad Lenkai vėl galėtų pasauliui triuhyti, jog Lietuva išvien su Vokietija einanti, nes net Baltų Sąjunga nemananti Lietuvos akciją vartyti.

Atsilygino

Nesenai pabėgęs iš Jugoslavijos Chorvatų vadas Radič esąs ypatingo būdo žmogus. Jis naudojasis garsiu jezuitų obalsiu — tikslas pateisina priemones — ir ne be pasekmių.

Laikė neseniai įvykusių rinkimų viename dideliame kaime Zagorija — Radič paskyrė mitingą. Vietinės cerkvės šventikas, žinodamas, kad Radič neigiamai įvertina šventikus, bet norėdamas prisigerinti, prašė jį pas save pietų, kurių turtingumu manė nors dalinai jo nusistatymą suminkštinti. Radič priėmė pakvietimą ir tinkamai pagerbė, kaip vaišingą šventiką, taip ir patiekтус valgytus ir gėrimus. Bet didžiausiam savo apsigyvimui šventikas mitinge išgirdo sekančią prakalbą: "Broliai! Aš atėjau pas jus po pietų pas popą. Ar žinote, kaip jus popas pietauja? Iš pradžių davė riebios su kukuliais sriubos — popas suvalgė dvi lėkštes. Paskui padavė didelę, kaip auksinis saulės skritulys kiaušienę; po to šutintą gardžių avių — popui taip ir tekėjo riebuliai per smakrą. Paskui davė spingintą kalakutą su jaunais kriekais — tokiais, ot, šmoliais popas kūrė. Saldaus — padavė obuolių sulig kalnu aukščio, apibertą cukrumi ir vėsynių kompotu palaistytą pyragą... O kiek buvo vyno — zagoriansko, tokaisko, slyvinės, šermukšninės ir kitų degtinių!... O jus..." Čia Radič ištiesė pirmyn rankas ir seno pranašo balsu pratarė: "Ką jus šiaandien pietujot? Česnako galvelę ir kukuruzinės duonos plutelę"? — "Tako je" (taip yra) — atsiliepė jura valstiečių balsų... Radič, žinoma, laimėjo rinkimus. (L. Zin.)

Ar jūs žinote, kad Yra labai daug kooperatyvių krautvių Lietuvoje ir dabar neseniai įsteigta viena šaka "Parama" kuri pradėjo satyti namų ir ten bus didelė kepykla iš kurios bus pristatoma duona visiems Kauno geležinkelio darbuotojams? Ar jūs žinote, kad kuomet jūs užsidėgate Helmar Turkiską cigaretoją, jūs prikišate briežiuką prie lengviausio ir labiausiai užganėdinančio Turkiskio cigaretoją ką jūsų pinigai gali nupirkti?

Šeštadieny

Taupymo Skyrius First Trust ir Saving Banko

ATDARAS VISĄ DIENĄ LIG 8 VALANDOS

Tas yra paranku netik mūsų 150,000 taupymo depozitorių, bet taipgi del tų, kurie norėtų pradėti naujas sąskaitas ir imti naudą iš saugumo, patarnavimo ir parankios vietos, kurią šis bankas pasiūlo.

First Trust and Savings Bank

James B. Forgan chairmanas, Melvin A. Traylor, prezidentas

Šio banko stakas yra valdomas per stakholderius iš FIRST NATIONAL BANK OF CHICAGO.

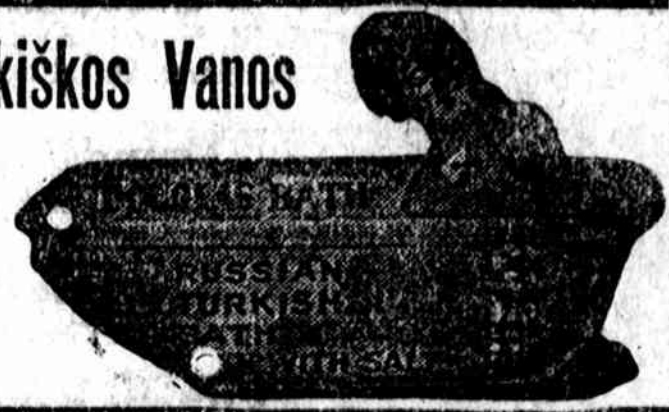
Sudėtinis resoras viršija \$350,000,000.

Daerborn, Monroe ir Clark Gatvių

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd. Art. St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

Einu Laukan iš Biznio Didelis Išpardavimas

Visokių vyriškų aprėdalu. Turiu viską išparduoti iki Kalėdų. Todėl kam reikia siuto ar overkauto, pasiškubinkite kol yra iš ko pasirinkti. Visi naujausios mados ir gražiausių spalvų. Jie bus greitai išparduoti, nes parduosiu olselio kainomis.

OVERKAUTAI

Parsiduoda po \$32.50 — \$22.50
Parsiduoda po \$45.00 — \$35.00
Parsiduoda po \$50.00 — \$37.50
Parsiduoda po \$65.00 — \$50.00
Parsiduoda po \$75.00 — \$60.00

VAIKŲ OVERKAUTAI

Parsiduoda po \$12.50 — \$9.00
Parsiduoda po \$15.00 — \$10.00

SIUTAI

Parsiduoda po \$25.00 — \$17.50
Parsiduoda po \$35.00 — \$27.50
Parsiduoda po \$45.00 — \$35.00
Parsiduoda po \$50.00 — \$37.50
Parsiduoda po \$65.00 — \$50.00

VAIKŲ SIUTAI

Parsiduoda po \$10.00 — \$7.50
Parsiduoda po \$12.50 — \$10.00

CHICAGO CLOTHING CO.

ANTANAS MARTIN KUS, SAVININKAS

1922-26 So. Halsted Street :::: Telephone Canal 3561

IR IS LIETUVOS ANT SUVIE- NYTU VALSTIJŲ VAL- DZIOS LAIVU.

Jūs keliausit smagiai po prieštura S. V. Valdis Greiti laivais, milkus val- gū, dideli kam- bariai, skirtingi asis, seimynos, visoki patogumai, negailite gaut daugiau už jūsų pin- gus. Iplaukimal 2 kartu kas savaitė

Bremen'ą ir kitus portus.
S. S. Leviathan Oct. 26
S. S. Pres. Roosevelt Oct. 23
S. S. President Harding Oct. 27
S. S. Pres. Filmore Nov. 3
S. S. America Nov. 13
S. S. President Arthur Dec. 5
S. S. Geo. Washington Dec. 13

Del kainų ir informacijų rašykite:
UNITED STATES LINES
110 So. Dearborn St., Chicago.
Lokalai agentai visuose miestuose.

Valdantieji Operatoriai del UNITED STATES SHIPPING BOARD

RUPTURA IŠGYDOMA

Be Peilio \$30 Skausmo

Jei jūs turite rupturą ir norite išsigdyti greitai ir be skausmo, be sugaišimo laiko nuo darbo, atleikite pas mane.

Kodel nebūti išgydytu kur šimtai kitų yra išsigydę per patyrusį daktarą, kuris supranta rupturą pilnai.

Skaityk ką Mr. Wornick sako: "Aš turėjau rupturą ir vis maniau, kad ji gali būti išgydyta tik pagelba peilio. Bet aš permainiau savo manymą kuomet aš pamaciau Dr. Flint ir jis išgydė mane be peilio. Gydy- mas buvo labai paprastas ir nepaprast- diau laiko nuo darbo visai. Tai bu- vo daugiau kaip du metai tam atgal ir aš dabar nedėviu daugiau diržo ir neturiu jokio nesmagumo iki šiol. Aš rekomenduojau Dr. Flint gydymą iš visos širdies."

W. Wornick, 1471 W. Superior St.

VERICOSE GYSLOS \$25

Aš taipgi gydaus pasididiusias gy- slas kojų mano paties metodu. Be peilio, be skausmo ir be gulėjimo lo- voje. Ir kojos palieka taip dailios kaip mažo vaiko.

Patarimai dykai.

Dr. E. N. Flint
322 So. State St., 5 augštas
Chicago.

Valandos: nuo 9 ryto iki 4:30 po pietų, panaudėjimas ir ketvergais iki 5:30 p. p. nedėliomis, uždaryta.

Serganti žmonės klausykite

Dr. VAN PAING SPECIALISTAS

Gydaus Chroniškas ir Ly- tiškas ligas vyrų ir mote- rų. Mikroskopu egzamina- cija.

Ofisas ir Laboratorija
3101 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Valandos nuo 10 ryto iki 8 valandai vakare.

Pinigai

iš Bridgeporto i LIETUVĄ

per NAUJIENAS
3210 So. Halsted St.,
Tel. Boulevard 9663.

Del niežiančių de- gančių kojų?
MENTHOLATUM
Greitai praša- lina ir at- šviežina

Del antisemitinių ekscesų Lietuvoj.

(Lietuvos žydo balsas).

Del pasireiškiančių Lietuvoj ekscesų prieš žydus, vienas žydų darbuotojas, G. Rutenbergas, "L. Žinių" 212 num. rašo:

Naujas smugis.

Išmūrinimas Šiauliuose 14 IX žydų iškabų yra naujas moralis smugis, kurį pajautė lietuvių žydų kultūrinio susiartinimo idėjos skelbėjai, pajautė iš rankų tų, kurie apgaubingai save šaukia lietuvių tautos reikalų gynėjais.

Man atėjo buti to be abejonės tautos įžaidimo įvykiu liudininku.

13. IX. aš buvau Šiauliuose, ir kaip tik prieš šią savo rūšies "Baltromiejaus" naktį su kultūrinių darbininkų grupe turėjau pasitarimą apie specialią spaudinių leidyklos sudarymą, tikslu kurios buvo pagaminti cilę leidinių apie susiartinimą ir apsauginimą abiejų istorijos likimo surišių tautų.

Daug buvo kalbėta apie šio sumanymo svarbumą apie jo užduotis, apie artimas perspektyvas. Atsirado skeptikų. Man buvo nurodyta į naujas fašistines lietuvių inteligentijos tarp sroves, į jos nenorą su mumis dirbti. Buvo kalbų ir apie kliūtis.

Aš oponavau. Man, veikalo "Simonas Daukantas" autoriui, dar atmintinas nuosirdus to veikalo priėmimas visuomenės ir valdžios veikėjų ir spaudos. Aš papasakojau apie pasikalbėjimą su tyliais bet žymiais lietuvių kultūros darbuotojais — Mykolu Biržiska ir kitais, kurie tik metai atgal šaukė, kad žydai neprisideda prie kultūrinio darbo, kad nėra susiartinimo literaturoj.

Aš įtikinėjau susirinkusius imtis to realizuoti. Žodų mokslėivija, žydų vaikai turi ne tik susipažinti su lietuvių istorija, literatūra, bet ir prisirišti prie jos, padaryti ją savąja; lietuvių taip pat galėtų arčiau suipažinti su žydų kultūra ir literatūra.

Tada tai lietuvių žydų interesų harmonija mažoj, didžiųjų tautų skriaudžiamoj Lietuvoj, prievarta atskirtoj nuo sostinės Vilniaus, tikrai pasaulinės "Lietuvos Jeruzolimu", bus aiški ir matoma.

Issiskirstėme labai vėlai. Kiekvienas mūsų, esu tikras, paslėpė savy didelę lietuvių žydų susiartinimo mintį.

...Bet po kelių valandų piktai ir kvaili žmonės, patys to nežinodami, plakė save, darė priešingą mums darbą. 5-6 asmenų, kodėl tai skaitydami patriotais, važinėjo po miestą su bosu smalos ir murzino žydų iškabas.

Ryta 14 rugsejo, išėję gatvėn (žydų krautuvės nežinint turkaus dienos protestą reikšdamos buvo užsidarę) mes susidurėme su visų žydų įžaidimo faktų. Man kodel tai — pats nežinau — gėda buvo už partiotus ir skaudu, kad taip subaurintos mūsų idėjos. Prisiminiau vakarykštį pasitarimą, karštas kalbas, raginimus imtis darbo ir pasidarę skaudu ir liudna. Lietuvių-žydų kultūrinio susiartinimo idėjai, be abejonės, padaryta smugis.

Šioj apsvylymo ir skepticizmo valandoj visgi norėtys tikėti į sveiką lietuvių tautos

naujautimą, kurios tikri piliečiai sugebės atsiribėnuoti nuo "iškabų didvyrių" ir pasakyti savo reikšmingą žodį šiuo senai pribrendusiu klausimu.

— G. Rutenbergas.

Apie Pabaltiją

Kaunas (L. Z.) Reuterio žiniomis iš Londono, p. Remeris, Britų parlamento narys, tik ką sugrįžęs į Londoną po aplankymo Estijos, Latvijos ir Lietuvos. "Times" rašo, kad šiose valstybėse yra patalogios sąlygos Britų prekybai. Pažy-

mi, kad prieš šešis mėnesius šita prekyba buvo Vokiečių rankose. Tačiau dabar anglų prekių kainos mažesnės už vokiečių. Straipsnyj pabrėžiama, kad Pabaltijos valstybės Britanijai gali išmainyti miško ir ukio produktus į ukio mašinas, geležinkelį medžiagą, taip pat nurodo, kad ateityj prekyba su Rusija bus galima tik per Pabaltijos valstybių uostus.

P. Remeris ragina anglų vyriausybę, kad padėtų anglų prekybai su Pabaltijos valstybėmis užmegsti ryšius ir kad būtų suteikta šioms valstybėms ekonominių palengvinių. Taip pat autorius ragina anglų vyriausybę paskubinti galutinai išspręsti Klaipėdos klausimą, kurio vilkinimas

trukdo vienai iš šių valstybių atstatyti nuo karo nukentėjusį kraštą ir kenkia pasitikėjimui.

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuvių, lietuviams vienas patarnauju kuogeriausiai
M. Yuška
3223 W. 38th St., Chicago, Ill.

Motinos Atranda

Nauja Budą Gydymo Vaikų Šalčio.

Jis yra išlaukinis, tepamas aplink gerkle ir krutinę ir pakojamas su šiltu medvilnės audklu.

Daugiau ir daugiau šeimynų Chicagoje priėmė išlaukinį TIESIOGINį gydymą vaikų šalčio su Vicks VapoRub.

Sis gydymas nesugadina vaikams vidurių. Kada vaikučiai pareina sušlapę ir šniukščiodami, reikia tuojau sutepti, kad išvengus šalčio.

Jis pagelbsti nuo užpuolimo kanvulsiškojo krūpo — jis greitai prašina visokias šalčio bėdas.

Jūs trinkit tik Vicks aplink jūsų gerkle ir krutinę, koliai oda paraus; po to aptepk storai ir aprišk su šiltu flanelės audklu.

Gaunamas visuose aptiekuose.

VICKS VAPORUB

\$15 Kryptok Akiniai, \$8

Išpardavimas visą savaitę

Tie šinomi akiniai yra parduodami po \$15 ar daugiau visų akinių specialistų. Mūsų kaina tik \$8. Jei jūs turite galvos skausmą ar nuvargusias akis, ateikite į seną patikėtiną firmą, kuri tarnauja publikai jau 60 metų. Mes pritaikome specialius akinius tokia kaina kurią galite užmokėti. Patarimas dykai C. E. MOWER, Registruotas Optikas.

L. MANASSE CO.
Optikai ir akinių specialistai.
Sėdintis augstas Reliance Building
32 N. State St., kampas Washington St.
Valandos nuo 9 ryto iki 6 val. vakare, įskaitant subatas.

Physical Culture Institute

DR. J. A. VELONIS
Osteopaths, Chiroprats, Naturopaths

Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsisėmusias, be vaistų ir operacijų, — naujausiais būdais.

4225 Archer Ave. — Brighton Park.
Theater Bldg., 2-ros lubos.
Valandos: nuo 9 iki 12 diena.
Nuo 6 iki 8 vakarais.
Nedėdieniais nuo 9 iki 12.
Tel. Lafayette 5698.

GYDOME SERGANČIUS

\$10 X-RAY \$
EGZAMINACIJA

Tikras egzaminavimas yra būtina reikalingas ligonių geram išgydymui ligų arba su-
grąžinimui ligonių sveikatai. Toliau ap-
paprasdo egzaminavimo, šiuo metu ligonių su-
pagalba X-Ray. Mikroskopu iširiame krau-
ją, šlapimą ir tt. Negalintys laiko nei
pinigų su neapytrausiais daktarais, nes gy-
venimas yra del to pertrumpas. Per anks-
tybą ir teisingą pašalinimą ligos, labai ta-
kiai galima užtikrinti, kad ligonių, ligonių
išvengti bereikalingi ir brangiai kainuo-
jančių operacijų.

Pasižiūrėkite į vidų savo organo

TEISINGAS GYDYMAS.
Jeigu mums yra savitas gydymas be jo-
kių pasekmių, šandien dar turime primti-
ti, ta puiki paslauga, pagaminta per
ELECTRO MEDICAL DOCTORS, kurie gy-
vena nuolat po num. 126 South Wabash
Ave.

Ligoniams Serumas
Mūsų gydyme mes vartojame naujausius
serumus, šiepus, antiseptikus, bakterius, o
taipgi Europiškus intervenaus specifinių
vaistų.

Kraujo bandymas Wassermanu
Nubodome abejotinos atsitikimo uol-
kėdima, nežinint ar kiek menkas ir ne-
kenkiantis gali išrodyti. Ar turite reuma-
tiškus skausmus kaulose? Šalus, rudas plė-
mas arba išbėrimus? Ar slenkia jūsų plau-
kai? Ar turite šalus ant lūpų arba gerklė-
je? Ar nupūla svarumas, ar jaučiatės
pavargę, sunervuotais ir ar neturite noro
gyventi? Ateikite ir sužinokite apie tikrą
stovį jūsų sveikatos. Atsiminkite, kad ner-
vai yra gyvastin, o gyvastinai nervų yra
kraujas.

Didelis Kraujo spaudimas
visuomet reikšia svarbią asirute organizme.
Ar esate nervuoti ir nekantrūs, ar turite
galvos skausmą, ar pametėte energiją ir
ambiciją? Ar turite kokią netvarką šlapu-
mo organuose? Šiuos organus, tankiai
veda prie svarbių organizmo ligų. Jeigu
jūsų sveikata ir energija yra šemiau nor-
malio laipsnio, jeigu jūs nenorite dirbti su
noru atleikite ir gerkite tikrą ištyrin-
egzaminą dykai. Pagydymas ir sugrąžini-
mas sveikatos yra mūsų gyvenimo uždutis.

Electro-Medical Doctors

Po vadovyste Dr. R. G. McCarthy
136 Wabash Ave., Chicago

Valandos nuo 9 ryto iki 6 vakare. Se-
doj ir subatol iki 8 vakare. Nedėlioje nuo
9 val. ryto iki 1 val. po.

Garsinkitės Naujienose

DIDELIS IŠPARDAVIMAS Pirma ir paskutinė proga tiems, kurie megsta pasiskaityti KNYGOS UZ PUSĘ KAINOS Didelis pasirinkimas įvai- riausių, naudingiausių ir geriausių knygų.

Amerikos Pilietis	25c
Barbora Ubrika	50c
Darbas (romanas)	75c
Draugijų ir Organizacijų Eveliucija	50c
Gludi-Ludi (eilės)	50c
Kas Išganyš Liaudį	50c
Kas Yra Socializacija	15c
Macbeth (Drama)	75c
Macbeth (Drama) apdaryta	\$1.00
Maratas	10c
Mislių Knyga	\$1.00
Nuosavybės išsivystymas	50c
Palydovas	50c
Pasakojimas apie Jėzų	20c
Pasakos (Soc. Dem. leidinys)	20c
Skaitymai	40c
Socializmo Minties Blaivumas	\$1.00
Socializmo Minties Blaivumas (apdaryta)	\$1.50
Minikų Kunigų darbai Filipinuose	35c
Namai Pragari	10c
Pačiavimas pas įvairias tautas	20c
Paskendusis Varpas (drama)	50c
Aukso veršis (drama)	15c
Spastai (komedija)	15c
Trimitas	10c
Vokiečių neprigulm. Soc. Programas	35c
Žemaitės Raštai	50c
Apie Rusų Politines Partijas	30c
Audėjai (drama)	50c
Janonio Raštai	50c
Kaip žmogus mąsto	15c
Kišeninis žodynėlis, (angl. liet. ir liet. angl.)	\$1.25
Kunigas Macachas	25c
Lietuvių Soc. Dem. deklaracija	10c
Lokis (lietuvių legenda)	15c
Moralybės Išsivystymas	25c
Mulkių Apaštalas	15c
Mūsų žinynas	75c
Gera Galva	10c
Gyviųjų Protas	\$1.00
Iš širdies	15c
Kas yra taip, o kas ne taip	50c
Kelias į Socializmą	10c
Kryžius (drama)	10c
Kur Protas (komedija)	30c
Šešioliška Kristų	10c
Slepemingoji žmogaus didybė	30c
Teisingos Paslaptis	25c
Tėviškė	25c
Bludas (romanas)	10c
Kaip susikūrė Jungt. Am. Valstijos	\$1.00
	30c

\$10 vertės knygų parduodam už \$5.50

Kartu su užsakymu prisiųsk money orderį arba čekį

Adresuok:

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Illinois

Didžiausia Vadovaujama Skrybėlių Išdirbystė Southwest Sideje

Trys Didelės Krautuvės Sykiu

Visas antras augštas naujų vaikams skrybėlių. Puikios naujos skrybėlės rudenii, visokių naujų rudeninių spalvų

Puikios juodos skrybėlės del jaunų moterų, padarytos iš puikiausio Lyons velvet ir trimuotos su naujausiais ir gražiausiais trimais. Šimtai visokių stilių. Skrybėlės kur galima dėvėti su odos kalnėriais, biskį vėliau sezone.

Nauji stiliai dėvėjimui rudenii iš Lyons velvet. Visų naujų rudeninių spalvų, gražios rudos, sand, rose, raudonos ir naujos mėlynos. Daug yra sujungta su metaliniu audėlu ir kombinacijų. Skrybėlės del nukirptų plaukų. Labai smart, — del balių ir visokių išėgių.

Taipgi puikus pasirinkimas labai stiliškų skrybėlių del senųjų moterų. Naujausių spalvų, taipgi ir gražios juodos skrybėlės. Trimuotos vėliausių trimų iš žasiųjų sparnų, ostrigų, ir puikių ornamentų. Puikus pasirinkimas Skrybėlių, del mokyklų mergaičių. Specialiai šią savaitę

\$1.49 — 2 — 2.25

Taip, mes turime skrybėles kurių jūs norite už tikrą kainą. Skrybėlės šimtai po \$3.45, \$3.75, ir \$4.50 ir daugiau kurios kitur parduodamos už \$7.50, \$8.00 ir \$10.00. Ateikite ir pamatysite mūsų puikias vėjas DYKAI

Ferraro's MILLINERY
1646 48th St.

Vėliausios mados mergaitėms skrybėlės. Šimtai stilių, taip kaip ir didelių senųjų. Visų naujausių spalvų, trimuotos su kvietomis, gražiomis plunkanomis ir rimbais. Kaina vos \$1.50, \$2, \$2.50 ir daugiau.

CHICAGOS ŽINIOS

Socialistų delegatų susirinkimas

Raportai. — Įstojo 32 naujų narių. — Priėmė naują platformą. — Aug. Cleasonso prkalbų maršrutas. — Debso Institutas. — Senųjų socialistų atsiminimai.

Pirmadienį, spalio 15 d., Socialistų Svetainėje, 1224 Albany Av., įvyko Socialistų Partijos Cook County delegatų susirinkimas. Susirinkimą atidarė draugas Collins. Buvo skaitytas ir priimtas iš pereinamojo susirinkimo protokolas. Toliau sekė komisijų pranešimai. Prkalbų rengimo komisija pranešė, kad atvažiavusiame svečiui iš Anglijos, Parlamento atstovui ir Anglijos Darbo Partijos nariui, George M. Dallas buvo surengtos prkalbos spalio 14 d. Mašinistų svet. (113 Ashland Blvd.). Prkalbos buvusios visais atžvilgiais sėkmingos.

Buvo perskaitytas įstojuosiu narių narių ir Socialistų Partiją aplikacijos: viso 32 nariai, Tarpe įstojuosiu randasi penkios socialistės bohemietės moterys. Sekretorius W. R. Snow perskaitė Socialistų Partijos platformą, kurią delegatai priėmė vienbalsiai. Platforma bus atspausdinta S. P. organe ir visuose kalbinių socialistų laikraščiuose. Platformoj išdėstyta Socialistų Partijos įvairiniai punktai tam, kad visi balsuotojai už socialistų Partijos pastatytus kandidatus žinotų socialistų statomus reikalavimus valdančiai klasei.

Dabar yra atvažiavęs iš New Yorko draug Augustas Claessens, kuris bus Chicagoj apie aštuonias dienas. Tapo nutarta jam surengti keliose vietose prkalbas. Drag. Levitas pranešė, kad žydų Socialistų Federacijos kuopos narys dailininkas mupiešė didėlį Eugene V. Debso paveikslą, kuris esąs vertas \$50.00. Paveikslą jis paaukavo Socialistų Partijai dėl pardavimo ar išleidimo ant lioterijos. Pelnas turi eiti rinkimui tikslui.

Žydų skyriaus delegatas pranešė, kad buvusis Socialistų Institutas ant Talman ir Hoyne gatvių iš Socialist Sunday School perorganizuotas tapo į didelį Socialistų Mokslo namą vardu Debso Institutas. Ten bus mokoma įvairios mokslo šakos, kaip tai: politinė ekonomija, sociologija, etc. Bus skaitomos lekeijos.

Draugai delegatai sumetė kelias dešimtis dolerių rinkimui reikalams.

Buvo pakeltas klausimas dailinti du narius į Pildomąjį Socialistų Partijos Komitetą, bet tai atidėta iki sekamo susirinkimo.

Tarpe trijų dešimčių ir keturių delegatų buvo ir tokių, kurie jau senai veikia darbininkų judėjime. Jie pasakojo draugiškame pasikalbėjime, kad Socialistų Partija pergyvena jau antrą tokį skaldymosi periodą. 1894-5-9 metais Socialistų Partiją skaldė taip vadinami "kairiasparniai" suanarkistėję elementai, kurie vėliau nuosakiųjų socialistų buvo nugalėti. Tąsyk kairiasparniai susiorganizavo į atskirą, taip vadinamą, Socialist Labor Partiją. Tais laikais Socialistų Partija nukentėjo veik daugiaus negu nuo dabartinių komunistų armdo. Bet laikui bėgant jie vėl susitiprėjo. Taip bus ir po šitos komunistų padarytos audros: Socialistų Partija jau atsigauna. Pas pirmutinius Partijos griovikus buvo noras su hom-

bomis nuversti kapitalistų valdžią, o komunistai daro revoliucijas "pagal užsakymą". Kadangi didžiūma S. Partijos narių buvo giliaus apsipajinę su socializmo mokslu ir griežtai pasmerkė tokią "kairiųjų revoliucijos" taktiką, tai jie ėmė griauti Socialistų Partiją. Bet S. Partija kaip po any laikų smugio išliko gyva, taip ir dabar po bolševikų atakų išliko gyva. Visi mato, kad bolševikai smunka.

Tai šitaip tie seneliai Socialistų kareiviai pasakojo iš savo atsiminimų apie Socialistų Partiją.

— Šapos Darbininkas.

Lietuvių Rateliuose

Šiandie pažangiųjų draugijų valdybų susirinkimas

Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos Atstovybė Amerikoje ir veikėjų komitetas šiam vakarui Chicago paspaugangiųjų draugijų valdybų susirinkimą.

Susirinkimo tikslas nepaprastai svarbus. Realė gimnazija Mariampolėje, vienintelė pažangių vidurinė mokykla Suvalkiuje, atsidurė pavojuje. Reikia dėti pastangų, kad ją išgelbėjus. O išgelbėti ją gali tik Amerikos pažangiųjų visuomenė. Tai nėra abejotimo, kad pažangiųjų draugijų valdybos supras tą taip svarbų reikalą ir atvyks ši vakarą 8:30 val. į Raymond Chapel (816 W. 31 St.), kur bus laikomas susirinkimas.

Susirinkime bus pranešta daug svarbių dalykų.

— L. M. P. S. Atstovybė Amerikoje.

Liet. Soc. Jaun. Lygos susirinkimas

Nutarta surengti draugišką "Vėlių vakarą" ir įvesti lietuvių kalbos pamokas.

Kadangi pirmą penktadienį, kuomet paprastai priptūla mėnesinis L. S. J. Lygos narių susirinkimas, pasitaikė Babravičiaus koncertas ir daugumas lygiečių būtinai norėjo vykti koncertan, tai Lygos susirinkimas tapo atkeltas ant sekandio penktadienio, spalio 12 dieną.

Susirinkimas įvyko kuopasėkmingiausiam ir dalykai buvo svarstomi gyvai ir energingai. Priimta naujas narys, drg. F. Skamarakas. Tarp kitko nutarta nuo sekamo penktadienio įvesti lietuvių kalbos pamokas Lygos lavinimuose vakarėliuose, kurie įvyksta kas penktadienis, Raymond Chapel svetainėje. Mokytojaus drg. K. Augustinavičius. Nutarta ateinatų penktadienį surengti debatus temoje "Ar mokyklos išmokina mokinius protauti?". Debatuos dd. R. Kazlauskaitė, J. Auryla, C. Januševičia ir Budrikas. Taipgi nutarta ir kitomis temomis surengti eilę debatų kiek vėliaus. Pagaliaus, įnešta kad

reikia surengti būtinai koki nors pasilinksminimo vakarėlį ir po trumpų diskusijų apie tai koks būtų pasekmėsnis, nutarta surengti pabaičioje šio mėnesio draugišką "Dvasių vakarą". Sutvarkymui viso to išrinkta komitetas iš dd. R. Kazlauskaitės, M. Jakimiūtės ir M. Skamarauskaitės. — Kp. Koresp.

Pirmas žmogus pasaulyje

Pithecanthropus erectus gyveno 50,000 metų prieš Kristų.

Daug visokių pasakų yra kai del pirmo žmogaus atsiradimo pasaulyje.

Didžiausia pasaka, — tai apie Adomą ir Ievą. Esą jiedu yra mūsų pirmieji tėvai. Jėva, girdi, esanti sutveta iš Adomą šonkaulio. Gi pats Adomas esąs niekas daugiau, kaip tik šmotas molio, į kurį Dievas įpūtęs "Savo" kvapą. Dar pasakojama, kad Dievas sutvėręs žmogų ant savo pavidalo. Bet greičiausiai bus, kad žmonės pramanė tokias pasakas pagal savo pavidalą, nes daug yra žmonių, kurie pilnai atitinka tai pasakai, kad vyras iš molio, o moteris iš šonkaulio.

Daug šiandien dar yra tokių, kurie yra niekas daugiau, kaip šmotas molio.

Bet čia yra kas nors naujo, kas prieštarauja visoms pasakoms. Čia randasi dar net įrodymų, kad pirmas žmogus, kurio yra surasti kaulai, gyveno dar prieš 50,000 metų prieš Kristaus gimimą; kad tas žmogus buvo ant dviejų kojų vaikščiojantis sutvėrimas vardu Pithecanthropus erectus. Kad tai yra, o ne kitaip, — tai įrodys Dr. A. J. Karalius, ateinantį sekmdienį, 10:30 valandą ryto, Raymond Institute, 816 W. 31 gatvė.

Bet apart to begalo žingeldaus įrodymo bus dar žingeldu pamatyti to taip žingeldaus, stebėtino žmogaus paveikslas, kurį Dr. A. J. Karalius parodys atsilankiusiam publikai.

Pracitoji Dr. A. J. Karaliaus paskaita "Gyvybės atsiradimas" davė geriausias pasekmes. Nėra abejonės, kad šita dar žingeldesnė paskaita "Pirmas žmogus pasaulyje" suitrauks dar daugiau žmonių. Tai bus jau iš eilės ketvirta Mokslo Draugų paskaita. Jų paskaitos, kurios visuomet yra žingeldžios, įvyksta kiekvieną sekmdienį. — Raganius.

Bridgeportas

L. P. P. ir P. Kliubo vakaras. — Programoj dalyvavo Dr. Karalius ir prof. Szymazek.

Spalio 14 d. Mildos svetainėje įvyko Lietuvių Piliečių Politikos ir Pašėpos klubo vakaras. Vakaro programa sudėdė iš prkalbų, dainų ir muzikos.

Pirmiausiai kalbėjo Dr. A. J. Karalius. Jis plačiai aiškino apie tokių klubų naudingumą. Piliečių klubas, jeigu tik bus atitinkamai tvarkomas, gali daug naudoti visuomeni atnešti.

Dr. A. Karalius kalba klausytojams labai patiko. Jie tik-

rai jau nepasigailėjo katučių. Po to "Birutės" Orkestras p. P. Sarpaliui vedant sugriežė keletą muzikos gabalėlių. Publika nesigailėjo jiems aplodismentų.

Seka De Paul universiteto profesorius, Szymazek, kalba. Profesorius pirmiausia pagyrė vaikučius ir jų tėvus, pabrėždamas, kad visuomenė gali tikėtis ateityje gerų artistų iš jaunųjų birutėlių. Jis stebėjosi, kad tokie maži vaikučiai, o taip gerai griežia. Profesorius taipgi pagyrė klubo organizuotojus. Toks klubas gali daug ko gera atnešti. Vienybė visuomet yra geras dalykas. Pavyzdžiui, vienas žmogus nieko nepeštų reikalaujamas išvalyti "jėlą", bet kluubui būtinai lengva padaryti. Baidamas kalbą jis ragino lietuvius tapti šios šalies piliečiais. Buvo dar trys kalbėtojai. Paskutinis programos numeris buvo "Apšvietos" mergaičių choras. — Japų-Janis.

Iš "Birutės"

Atidarymo sezono koncertas.

Po visą Chicago pasklido apgarsinimai, kur "Birutė" skelbia savo sezono atidarymo koncertą. Koncerto programoje dalyvaus sekami dainininkai ir artistai: Nora Guigienė, Julė Širvaitė, smuikininkas A. Linkus, pianistai J. Byjanskas, A. Ollis ir M. Jozavitas, "Birutės" merginų choras ir mišrus choras po p. A. Kvedaro vadovystė.

Koncertas įvyks sekmdienį, spalio 28 d., Sokol svetainėje (1812 So. Ashland Av. Po koncerto bus šokiai.

Pilnai galima tikėtis, kad "Birutė" duos gerą koncertą, nes kaip solistas, taip ir choras uoliai rengiasi prie jo.

Užtat mes visi privalome eiti į pirmą "Birutės" koncertą. Ne tik mes turėsime smagumo, o ir tuo pačiu laiku priduosime daugiau energijos birutėčiams. — D. M.

West Side

Ar Westside miega?

Sakoma, kad West Sidė miega; West sidės žmonės ir draugijos esą nerangus. Bet ar iš tikrųjų taip yra ar ne, tą parodys šios dienos vakaras.

West sidiečiai parodys ir Bridgeportui ir kitoms apeliinkėms, kad jie žino ką remti ir kaip remti. Šį vakarą jie visi bus p. Meldaziio svetainėje, kad išgirdus drg. P. Grigaičio, Naujienų redaktoriaus, kalbą apie Lietuvą. Kadangi drg. P. Grigaitis yra žinomas kaip vienas geriausių kalbėtojų ir pats buvo ir savo akimis matė kas Lietuvoje dėdasi, tai be abejo, jis mokės ir sugebės gerai padėti Lietuvos žmonių atpasakoti.

Mūsų West sidė rengiasi pildyti p. Meldaziio svetainę, kad išgirdus drg. P. Grigaitį kalbant apie Lietuvą. Lai nei vieno West sidė lietuvio nelieka namie, bet visi lai traukia p. Meldaziio svetainėn.

Čia draugijos ruošiasi pasiųsti savo delegatus. Nekurių draugijų valdybos nariai patys rengiasi šaukiamon konferencijon penktadienį spalio 19, (t. y. šiandien vakare) Raymond Institute, 816 W. 31 gatvė. Konferenciją šaukia Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos rėmėjai. — Reporteris.

Iš visų kampų

Girių Cirkus. — Pasveiko Sportas. — Valkata.

Pasklido gandas po visus kampus, kad pas mūsų kaimynus — ciceriečius atvažiuoja girių cirkus.

Girių cirkų sudaro: vilkai, meškos, lapės, zuikiai, vaikai, medžiotojai ir pats jų valdonas — Girių Karalius; vieta — miškas. Jie parodys, kad visi tie gyvenimiečiai sugyvena ir visi klausio savo valdoną — Girių Karaliaus. Šis reginys perstatys tuos laikus ir tuos žmones, kurie mokėjo gyvulių bei žvėrių kalbą. Jų kalba bei dainos patvirtins jų dorą miškinį gyvenimą. Visi žiūrėtojai gėrėsis jų pamokiniimais ir linksmybe, kuriuos suteiks Girių Karalius su savo bendrais. Šiuo kartą, jie kalbės ir dainuos lietuviškai.

Ačiu "Pimnyn" chorui, p. Petrauskui, p. Rasteiniui, p. Sarpaliui ir p. Dundulieni, mums neerikės važiuoti į Alaskos girias pamatyti tą gražų girių cirkų. Ten galėtumėte kokiis necivilizuotas šėskas koją apgraušti. Mes tą visą galėsime pamatyti sekmdienį, spalio 21 d., Liuosybės svet., 14th St. ir 49th Court, Cicero, Ill. Pradžia 7 val. vkt. Pufikus reginys — ta opera, "Girių Karalius". Bus ten ir Bubnis.

Garsus mūsų sportas, p. Karoliūs Sarpalius, jau pasveiko. Jau padaryta operacija. Pliautai palei keli, kairėji koja. Mat, kaippo sportui ristiškai užaugo palei kaulą kokia tai plėvė, kuri padarydavo jam daug nesmagumų. Operaciją padarė prof. dr. Lewes'as, Presbeterian ligoninėje, Chicago Universitetas, kuriame p. Sarpalius makinasi, užmokėjo už operaciją \$700.00.

Chicago Universitetas nori jį pastatyti į puikiausį padėjimą. Mat, Universitetas turi surinkęs geriausių Jungtinių Valstijų sportus su kuriais mano važiuoti į Europą. P. Sarpaliui teks patiesti neviengą francuzą ir pargrįsti su garbe. Jis jau kad sportas tai sportas: smuikininkas, pianistas, smarkusis sunkiųjų ristikas ir garsus bartitonas dainininkas. Jis dalyvauja p. Petrausko operoje, Girių Karalius, sekmdienio vakare, Liuosybės svet., Cicero. Žmonės gerbia tokius žmones, kaip jisai.

Spalio 14 d., School Hall svet., Town of Lake, Teatrališkas Klubas "Lietuva" vaidino "Valkatą". Žmonių buvo pilna svetainė, net buvo ir stovinių, nes sėdynių neisteko. Už tikietus įplaukė arti \$500.00. Veikalas visais atžvilgiais pavyko.

Tik publikoj buvo po biskį netvarka. Mat vaikučiai ir kai kurių juokas kartais buvo pergarsus.

P-as Zolp vaidino Valkatos rolę. Jis kaipo artistas prieš išeinant ant scenos puikiai sudainavo iš operos Aida, "Celeste Aida". Jį publika pasitiko ir išlydėjo delnų plojimu. Jo balsas, grimas ir jausingas veikimas darė gerą įspūdį. P-lė Bajorinaitė Liudmilos rolėje parodė nepaprastą gabumą. Ji, rodosi, tik tam ir yra, kad vaizduoti tokias roles. Linksma, gyva visa liuosia ir žodžiai: jausingai ir aiškiai ištarti. P-lė Kiudelitė, — tai jau ne, reik geresnės motinos. Ji yra artistė toje rolėje. P-as Palekas buvo geras dvaro prižiūrėtojas. Jam tinka tokios rolės, tik reikėtų but rustesniu. Visi kiti: p. Rugsėnas ir p-lė Ivaškevičiūtė labai pagirtinai vaizdavo.

Pagirtinas dalykas, kad Town of leikičiai vėikia. Publika buvo netik vietinė, bet ir iš kitų miesto dalių. Automobilų pristojo per porą blokių. Reikia stebėtis, kad ir čia gimusiųjų vakinių ir merginų daug buvo. Jie nesako, kaip Bridgeporto leidės ant p. Barbravičiaus koncerto: "Ar tu eisi ant sily koncerto?"

Vienas žmogus pardavinėjo dr. Karaliaus "Gyvenimą". Sakė pardavęs 35 ir užrašęs vieną "Kardą". — Bubnis.

PADEKAVOJIMAS.

Išreiškiu didžiausį dėkingumą visiems dalyvavusiems mūsų mylimos dukrėlės Teodoros laidotuvsė 16 d. spalio, 1923 m. Taipgi laidotojui Masalskiui, kuris viską rūpestingai tvarkė.

Kaz. Anastazija (Varekojai), 2852 W. 39-th Pl. Chicago.

Pinigai Išmokėti Lietuvoje

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius gavo pranešimą iš Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko, kad siųstieji iš Amerikos pinigai tapo pilnai išmokėti sekantiems asmenims, ir prisiuntė kvitus su paėmėjų parašais.

Pinigus gavo:

Tel. iš 12-IX. Albinas Visbaras	18888—D. Armonas
Doleriai	18897—J. Širvinskaitė
431—A. Silkaitis	18898—A. Vaičiūnienė
433—J. Venčaičiukė	18901—Cirilia Ankstulienė
382—D. Karbelienė	18903—D. Petronienė
451—Marijona Lukošienė	18905—E. Mikšaitė
452—J. Mickevičia	18919—Marijona Mažeikienė
474—S. Žimaničius	18924—V. Zukauskienė
476—Ona Garbiničienė	18931—D. Zilevičiūtė
477—V. Zakarauskaitė	18934—O. Mikienė
479—Pranas Navagreckas	18942—M. Karušaitienė
Litai	18969—J. Stakulis
18744—K. Docka	18977—E. Jariškė
18783—M. Bagdonavičius	18978—J. Jaras
18798—S. Saulas	18980—Teodora Vicaitė
18806—S. Saulas	18987—L. Jančauskaitė
18811—Agota Skulskienė	18990—Zigmontas Rudaitis
18821—Anastazija Skrebičienė	18992—M. Simonavičienė
18846—F. Valionienė	19046—O. Spakauskienė
18868—J. Kupčiūnienė	51041—P. Venclovičienė
18869—S. Tviragienė	51824—V. Kačiūšienė
18877—J. Gafinskas	51927—J. Polnis
18879—I. Andrusūnas	51934—E. Akelaitienė
18887—J. Milašis	51935—J. Zigūnienė

Kviti su paėmėjų parašais randasi "Naujienu" ofise.

SQUIRE EDGE GATE — The Young Man Was After "Hush" Money

